

Saha Yildirim Kulevski
Verksamhetscontroller

Remiss: Lundaförslag: Mer djup och omfattande kunskap om neuropsykiatriska funktionshinder (NPF), mer stöd och anpassningar i kommunens grundskolor

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att besvara Lundaförslaget enligt vad som framgår av barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Barn- och skolnämnden har mottagit ett Lundaförslag som rör förbättrad kunskap om neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) samt utökat stöd och långsiktigt arbete för en nollvision av utbrända barn och ungdomar med NPF i Lunds kommuns grundskolor. Förslaget syftar bland annat till att lyfta förskolornas, skolornas och fritidshemmens kompetens om NPF.

Barn- och skolförvaltningen har skrivit ett yttrande över Lundaförslaget. I yttrandet konstateras sammanfattningsvis att barn- och skolförvaltningen anser att det är betydelsefullt att hitta strategier och verka för att både upprätthålla kompetens och utveckla kompetensen inom skolan för att sätta in tidiga insatser och att arbeta mer främjande inom områdena särskilt stöd och närvaro/frånvaro. Detta för att forskning tydligt pekar på att de sätt på vilka skolan möter barn och ungdomar med skilda förutsättningar, liksom de metoder skolan använder för att hantera de svårigheter av olika slag som unga människor hamnar i, har ett avgörande inflytande på barn och ungas skolprestationer, utveckling och välbefinnande.

Underlag för beslutet

- Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-28
- Lundaförslag med tillhörande handlingar 2021-02-14.

2021-09-28

Diarienummer

BSN 2021/4018

Ärendet

Bakgrund

I februari 2021 inkom ett Lundaförslag om mer stöd och ökad anpassning i kommunens grundskolor för barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF). I förslaget föreslås bland annat utvecklande möten/workshops mellan kommunen och föräldrar till barn med NPF, samt en föräldragrupp som ska fungera som remissinstans för politiker, tjänstemän och en rad andra instanser.

Förslagsställaren föreslår följande insatser i Lunds kommun:

1. Tar beslut om nollvision av utbrända barn i skolan, oavsett om det finns fastställd diagnos eller ej.
2. För att uppnå detta upprättar ett lyhört och kontinuerligt samarbete med målsmän till NPF-elever.
3. Att kommunen och skolorna även tar hjälp av andra kunniga instanser som folkhälso-team, elevhälso-team, resurs-team, NPF-team, habilitering, barn- och ungdomspsykiatri, centralt skolstöd, specialpedagogiska myndigheten, m.fl. för kunskapsinhämtning och implementering i verksamheterna av de arbetsmetoderna och anpassningar som krävs för varje enskild individ. Detta skall ske med en helhetssyn på individen, lyhördhet och ett långsiktigt likväl som ett akut tänk i anpassningsarbetet.
4. Att skolans rutiner ses över när det kommer till hög skolfrånvaro och att orosanmälan av föräldrar ersätts och/eller kompletteras med en egenanmälan för att skolan inte har kunnat bemöta eleven på rätt sätt och anpassa så att skollagen följs, vilket lett till sjukdom/utmattning/oförmåga att delta i undervisning hos eleven.

Lundaförslaget fick efter publicering på kommunens hemsida totalt 341 röster. Barn- och skolnämnden har fått Lundaförslaget för direktbesvarande.

Svar till förslagsställaren

1. Att kommunen tar beslut om nollvision av utbrända barn i skolan, oavsett om det finns fastställd diagnos eller ej.

I 1 kap. 4 § skollagen (2010:800) fastställs att utbildningen ska ta hänsyn till elevers olika behov och att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Skolorna ska sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, enligt skollagen 3 kap 2§. Det ligger alltså i utbildningsuppdraget att elevernas hälsa, lärande och kunskapsutveckling ska vara god och följas för att säkra varje elevs

2021-09-28

Diarienummer

BSN 2021/4018

mående och rätt till utbildning, och mot bakgrund av det har Lunds kommun ingen uttalad nollvision i nuläget.

Barn- och skolnämndens politiska prioriteringar kommer till uttryck genom nämndens beslutade utvecklingsmål. För innevarande år har nämnden bland annat beslutat om följande mål:

- Stressen ska minska för elever i Lunds kommuns grundskolor
- Fler elever i behov av särskilt stöd i skolan ska minst nå upp till kunskapskravet för betyg E

Utöver nämndens utvecklingsmål har barn- och skolförvaltningen valt ut tre prioriterade områden inom ramen för det förvaltningsövergripande systematiska kvalitetsarbete:

- Kunskapsresultat och behörighet till gymnasieskolan
- Närvarofrämjande arbete
- Trygghet

Trygghet och närvarofrämjande arbete är en förutsättning för att eleverna ska nå kunskapskraven, uppnå behörighet till gymnasieutbildning och i övrigt utvecklas så långt som möjligt utifrån sina specifika förutsättningar.

2. Att kommunen upprättar ett lyhört och kontinuerligt samarbete med målsmän till NPF-elever.

Rektor ska enligt 2 kap. 10 § skollagen besluta om sin inre organisation och där ansvara för att fördela resurserna inom enheten efter barnens och elevernas förutsättningar och behov. För att skapa så goda förutsättningar som möjligt för elevens utveckling och lärande är det viktigt att lärare och övrig skolpersonal samarbetar med eleven och elevens vårdnadshavare. I samarbetet är det nödvändigt att det finns en lyhördhet inför elevens och vårdnadshavarens unika kunskaper om situationen. Samverkan sker mellan skolan och vårdnadshavare utifrån den enskilde elevens förutsättningar och behov. Många skolor i Lunds kommun ansöker om stöd från exempelvis SPSM (specialpedagogiska myndigheten) och Habiliteringen som en del i skolans ansvar att hjälpa eleverna att tillgodogöra sig undervisningen. Det finns ett gemensamt behov av att ständigt utveckla dialogen och nätverken kring barn med olika funktionsvariationer för att få en ökad kunskap om elevens förutsättningar. Till exempel har Socialförvaltningen erbjudit kurser i COPE (Community Parent Education) och KOMET (en forskningsbaserad kommunikationsmetod) till skolpersonal och föräldrar till barn med NPF. De gemensamma insatserna är av stor

2021-09-28

Diarienummer

BSN 2021/4018

betydelse för hur familjen och skolan kan förhålla sig till elevens relation till skolan.

Inom hela förvaltningens grundskoleverksamhet i Lunds kommun pågår ett utvecklingsarbete för att bidra till att stärka elevers förutsättningar att uppnå kunskapskraven och bli behöriga till gymnasieskolan och att skolorna ska kunna uppfylla sitt kompensatoriska uppdrag. Det handlar bland annat om att kontinuerligt utveckla mer tillgängliga lärmiljöer, både avseende den generella lärmiljön på skolan, och i att förbättra arbetet med att säkerställa individanpassat stöd till elever som behöver det, ett helhetsgrepp som omfattar pedagogisk, fysisk och psykosocial tillgänglighet. Kopplat till exempelvis den fysiska tillgängligheten är det av vikt att ha undervisningslokaler som stödjer en interaktiv och dialogbaserad undervisning som ett led i att stödja barns och elevers utveckling av både kunskaper och förmågor att applicera dessa i olika kontexter och sammanhang. Men också stödja förskolors och skolors behov av att kunna skapa småskalighet vid enheterna för att tillgodose elevers olika behov utifrån såväl olika undervisningsmoment som elevers olika funktionsvariationer. Lunds kommuns utbildningslokaler/utbildningsverksamheter ska vara trygga och stimulera till lärande och känsla av sammanhang oavsett enskilda elevers olika förutsättningar och behov. Således tar barn- och skolförvaltningen ett mer samlat grepp för att öka kunskapen kring elever i behov av särskilt stöd.

3. Att kommunen och skolorna tar hjälp av andra kunniga instanser

Idag finns tillgång till elevhälsopersonal på samtliga av Lunds kommuns grundskolor. Elevhälsan på skolan har en viktig roll i arbetet kring elevens situation. När skolan gör en utredning om särskilt stöd ska samråd alltid ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Utifrån det behov som identifierades om förstärkt elevhälsa under 2020 har förvaltningen prioriterat totalt ca 11 mnkr till förstärkning av elevhälsans samtliga professioner samt förstärkning genom socialpedagoger eller motsvarande om 10 mkr, genom statsbidraget Likvärdig skola. Detta som ett led i kommunens ansvar att säkerställa goda och likvärdiga förutsättningar för utbildningsverksamheten utifrån de lokala behov som identifierats, för att därigenom stärka skolenheternas långsiktiga arbete med att stödja varje elevs hälsa, utveckling och möjlighet att nå målen för utbildningen.

2021-09-28

Diarienummer

BSN 2021/4018

Inom både grundskola och grundsärskola utvecklas samarbetet med och tillgänglighet till elevhälsan. Bland annat bedrivs arbete med att utveckla och förtydliga elevhälsans roll på skolan, implementering av elevhälsomöten och handledning från specialpedagoger för att öka kompetensen hos övrig pedagogisk personal, däribland kompetensen kring NPF inklusive alla andra funktionsvariationer. Även särskilda undervisningsgrupper och läxhjälpgrupper är åtgärder som satts in för att elever ska kunna få det stöd de behöver. Det finns även en bemötandeguide som är en vägledning för alla som i sitt arbete eller i sin vardag möter människor med funktionsnedsättning.

På barn- och skolförvaltningen ett antal resurser som är organiserade på övergripande nivå och som utgör ett direkt stöd till enheterna, däribland;

Pedagogiska resursenheten: arbetar med att stödja organisation, profession, undervisning och lärmiljöer i syfte att alla barn och elever ska nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Akutteam: resurser som kan användas vid akuta situationer för att bryta en för tillfället problematisk skolsituation och hitta nya hållbara lösningar för en elev.

Närvaroteam: med fokus på närvarofrämjande arbete i situationer där en frånvaro blivit upprepad eller långvarig.

Kommunala särskilda undervisningsgrupper (KSU): när en elevs behov av särskilt stöd är så pass omfattande kan rektor fatta beslut om placering i en kommunal särskild undervisningsgrupp. Undervisningen är förlagd till andra lokaler än hemskolan med strävan om en undervisningsmiljö som är anpassad för den enskilda elevens behov. Målsättningen är att eleven ska återgå till ordinarie undervisning på hemskolan.

BIBASS konsultationsteam: är ett rådgivande team som kan ge råd och stöd kring elever med komplexa behov. I teamet ingår representanter med stor erfarenheter från Lunds skolor, Socialförvaltningen, Barnmedicinska kliniken, Barn- och ungdomspsykiatri, LSS och Barn- och ungdomshabiliteringen.

4. Att skolans rutiner ses över när det kommer till hög skolfrånvaro och att orosanmälan av föräldrar ersätts och/eller kompletteras med en egenanmälan

Skollagens 7 kap, 19a§ föreskriver rektors skyldighet att skyndsamt utreda en elevs upprepade eller längre frånvaro i samråd med eleven, elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Arbetet med att främja skolnärvaro i Lunds kommuns grundskolor har utvecklats det senaste året, också med anledning av pandemin då

2021-09-28

Diarienummer

BSN 2021/4018

frånvaron bland elever initialt var hög. Skolornas arbete med att tidigt förebygga frånvaro och främja skolnärvaro har mot bakgrund av detta också aktualiserats och vässats. Under våren 2021 genomförde barn- och skolförvaltningen en fortbildning för att informera om nya processbeskrivningar gällande skolpliktärenden, central skolpliktsbevakning och frånvaro. Implementering av det nya stödmaterialet kopplat till närvarofrämjande arbete och att förebygga problematisk skolfrånvaro har genomförts. Detta systematiska arbete har bidragit till att elevers närvaro påtagligt förbättrats.

Alla som arbetar inom skolan är enligt lag skyldiga att upprätta en orosanmälan om det finns misstanke om att ett barn under 18 år far illa eller riskerar att fara illa. När skolan påbörjar ett frånvaroärende ska det alltid anmälas till förvaltningen. Ett rapporteringssystem med en tydlig rutin gällande barn med problematisk frånvaro finns där barn- och skolförvaltningen söker kunskap och följer upp hur det går för skolorna i arbetet. Barn- och skolförvaltningen har ett tydligt fokus på att öka skolornas kunskap om hur närvaro främjas, hur frånvaro förebyggs och åtgärdas samt öka samverkan med externa aktörer kring elever med problematisk skolfrånvaro.

Beredning

Ärendet har beretts inom skolkontoret och i samråd med Helsingborg stad som har fått in samma medborgarförslag.

Barnets bästa

Arbetet med skolans kompensatoriska uppdrag har barnets bästa för ögonen och att det syftar till att kunna möta varje barn där hen är kunskapsmässigt.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Linda Abrahamsson
Kvalitet- och myndighetschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

-

För kännedom:
Förslagslämnaren
Kommunfullmäktige
Medborgarcenter